

ZGODBA INTENZIVNEGA ZIVNEGA LOVA ZA ZLOČINCEM

Denar, ki je bil plačan kot odkupnina za Linberghovega sinčka, je izdal zločinca.

NEW YORK, 21. sept. — Kot poroča policijski komisar John F. O'Ryan, je aretacija Bruno Hauptmanna kot ugrabitelja Linberghovega sina sad dve in pol let trajajočega in skrajno intenzivnega preiskovanja od strani zveznih detektivov, državne policije v New Jersey in policije v New Yorku. Mnogokrat so možje, katerim je bila dana naloga, da razvozljajo najbolj senzacijski zločin sedanjege časa, že izgubili pogum, toda odnehali niso. Ryan tozadevno pripoveduje:

Dva dni po plačtvi odkupnine se je odkrilo neki "zlat" bankovec za \$20 na neki banki, toda ves trud, da se dožene, ko ga je prinesel v banko, je bil zaman. Potem dve leti ni bilo nobenega izmed takih bankovcev v prometu. Med tem pa je od zaznamovanega denarja prišlo v promet za \$5000 bankovcev po \$5 in \$10, ki so se pojavili v raznih trgovinah širom mesta. Ker je promet s takimi bankovci zelo hiter, ni bilo moč nečesar izslediti, akoravno smo vsak slučaj posebej preiskovali.

Pred tremi tedni pa so se pojavili v mestu zopet bankovci po \$20 in 10 ki so nosili serialne številke izplačane odkupnine. Prosili smo trgovce, posebno pa gasilinske postaje, da nam gredo na roko ter si kolikor mogoče zapomnijo vsako osebo, ki jim izroči kak zlat certifikat za \$10 ali \$20. Rečeno jim je bilo, da naj zaznamujejo naslov ali pa licenčno številko avtomobila.

V tej zvezi smo dognali, da je bil eden zlatih certifikatov za \$20 oddan v neki trgovini s čevlji in trgovcu nam je opisal človeka, ki je z bankovcem plačal. Neki tak certifikat smo odkrili tudi na neki banki, ki ga je dobila od lastnika nekega garaža. Lastnik slednjega je dal opis možkega, od katerega je denar on dobil in ta opis se je čisto ujemal z onim, ki smo ga dobili v trgovini s čevlji. Lastnik garaža je tudi zaznamoval licenčno številko avtomobila, in tako smo dobili ime in naslov Hauptmanna.

Skozi več dni se je dom osumljenca opazovalo, ko pa se je zadnji turek Hauptmann odpeljal z doma, so mu detektiv sledili v avtomobilu ter ga na nekem križišču ustavili. Ukazali so mu stopiti iz avta ter ga preiskali. In pri njem so našli še enega izmed bankovcev za \$20, ki se je nahajal v odkupnini, katero je plačal Linbergh. Peljalo se ga je na dom, kjer je priznal, da je on plačal z bankovci, katere se je izsledilo že prej, toda je odločno tajil, da kaj ve o zločinu. Ko pa smo hišo in okolico temeljito preiskali, smo našli skritih pod podom in za okvirom okna v garažu \$13.500.

JUG. PRESTONASLEDNIK POSLAN V ANGLIJO

BLED, 21. sept. — Jugoslovanski prestolonaslednik Peter, ki je baš splošni 11. leto, je bil odpeljan od tu v Anglijo, kjer bo hodil v šolo.

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

Pod naslovom "Kako nasproti-
niki zavijajo resnico" podaja F. A. Vider, gl. tajnik SNPJ v "Prosveti" z dne 19. septembra naslednjo izjavo:

"Ameriška Domovina" z dne 10. sept. t. l. ima pod naslovom "Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah" tudi sledečo, za uredništvo omenjenega lista "zelo zanimivo" vest:

"Mr. Fred A. Vider, glavni tajnik SNPJ, je poročal na polletnem zborovanju glavnega odbora, da imajo verske bratske podpornice organizacije v Ameriki mnogo več uspeha kot pa S. N. P. Jednota, ki zastopa socialistična načela."

Resnici na ljubo in ne uredniku "Ameriške Domovine", ki je namenoma zavljal moje besede! — naj bo povedano, da nisem poročal gl. odboru tega, kar je gori citirano iz omenjenega lista, pač pa sem v teku razprave rekel tole: "Psihologije mladine pa ni mogoče nam samim spremeniti. Verske organizacije imajo pri mladini večji uspeh, ker je bila mladina vzgojena v konservativnih šolah."

Vsi, ki so pravilno čitali zapisnik zadnje seje gl. odbora, morajo potrditi, da je "vest" v "Ameriški Domovini" grdo zavijanje. Načela, ki jih zastopa SNPJ, so prava in v interesu delavstva, če pa večji del ameriške mladine danes še ne razume teh načel, ni s tem še rečeno, da so načela slaba in da jih mladina ne bo nikoli razumela. Prej ali slej bo mlada generacija spoznala, da so jo njeni voditelji potegnili in tedaj bodo naša načela vindičirana.

Pripomniti moram še to, da je

mladinski oddelek SNPJ še vedno največji med vsemi našimi podpornimi organizacijami in da pri letošnji kampanji beležimo lepe uspehe pri naših mladinskih (angleško poslušajočih) društvih. To bo vsekakor dokaz, da je med nami še dovolj mladine, ki se ne plaši groženj z nasprotne strani in baš v tem dejstvu, da je veliko svobodnomislne mladine po naših naselbinah, je napredek naše jednote.

Vsled kritike njegovega poslovanja, ki jo je smatral za neupravičeno, je položil resignacijo kot glavni tajnik Hrvatske bratske zajednice, Mr. Vinko Šolić. Glavni odbor je resignacijo sprejel. Na njegovo mesto je bil do prihodnje konvencije izvoljen Anton Derkos, ki je bil doslej tajnik bolniškega oddelka v glavnem uradu HBZ. Božo Jović, ki je bil doslej ravnatelj mladinskega oddelka, je postal tajnik bolniškega oddelka, do čim je bil John Badovina, ki je bil tekom zadnjih dveh let uposlen v gl. uradu, izvoljen ravnatelj mladinskega oddelka. Vse spremembe so stopile v veljavo 15. septembra.

Johana Strukel iz Mulberry, Kans., se je pred nekaj tedni mudila na obisku pri svojih prijateljih na vzhodu. V Detroitu je obiskala družine F. in L. Strukel, V. Arkovich in Larzette. Nazaj grede se je ustavila v Springfieldu, Ill., ter obiskala Močnikove, Zolttijeve, Oveče in g. Strukljeve.

Dne 30. septembra se bo vršila v Slovenski Delavski Dvorani na Prince Ave. v Clevelandu seja federacije JSKJ društev v državi Ohio. Po seji bo veselica.

MESTO NOME UNIČENO V POŽARU

NOME, Alaska, 21. sept. — Pretekli turek je izbruhnil v mestu Nome, ki je nekoč slovelo radi svojih zlatih rudnikov, silen požar, v katerem je bilo uničeno vse mesto. Ostalo je le nekaj hiš in radio postaja. Bliza se arktična zima, v kateri zamrzne morje, prebivalci, katerih je 1500, pa so brez strehe. Podvozelo se je korake, da se prebivalstvu pošlje pomoč iz Zed. držav. Leta 1900, ko je bil lov za zlatom v Alaski na višku, je mesto Nome štel 12.488 prebivalcev.

Rojak umrl

Včeraj popoldne je umrl v Glenville bolnišnici Joseph Nasse, star 50 let. Doma je bil iz fare Krka, vas Laze na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. Pokojni zapuščata tukaj žalujoo soprogo Josephine, dve hčeri, Jane, omoženo Lubi, in Mary, omoženo Elrman, ter sedem sinov, Josepha, Louisa, Johna, Rudolpha, Henrija, Alberta in Antona, v stari domovini pa enega brata. Bil je član društva Katoliških Borštarnjev št. 1640 in samostojnega društva "Srca Jezusovega". Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 8:30 uri iz hiše žalosti, 21320 Westport Ave. ter v cerkev sv. Kristine in na Calvary pokopališče pod vodstvom zavoda August F. Svetek. Naj mu bo ohranjen blag spomin, prizadeji družini pa naša sožalje!

Jesen je tukaj

Jutri 23. septembra opoldne, ko bosta dan in noč enako dolga, bo nastopila uradna jesen.

Hitler se veseli

BERLIN, Nemčija. — Nemški nacistični listi so z debelimi naslovi naznanili vest, da Zednjene države posnemajo Nemčijo, ko se je zvedelo, da se je v državi Georgiji ustanovilo koncentracijsko taborišče, kamor se je zapllo tekstilne stavkarje. V teh taboriščih so internirani belci in črni, moški in ženske. Po izjavah nacističnih listov je to dokaz, da Zed. države posnemajo fašiste in da bo predsednik Roosevelt postal prvi "Fuehrer" ali "vodja" Zed. držav.

ALI SE STAVKA TEKSTILNIH DELAVCEV KONČA?

WASHINGTON, 21. sept. — Tu so se danes zbrali voditelji stavkajočih tekstilnih delavcev iz vseh delov dežele, da se posvetojuje glede predloga za končanje stavke, ki ga je stavil posredovalni odbor predsednika Roosevelta. Ta odbor svetuje, da se delavci vrnejo na delo ter sporne točke prepustijo vladni preiskavi.

Se zahvaljuje

Jos. C. Bukovec, dolgoletni član godbe "Bled", se želi zahvaliti članom godbe za krasno darilo, ki so mu ga poslali, ko se je nahajal v bolnišnici. Piše nam: "To darilo me je v resnici ganilo in komaj čakam, da se zopet vrnem v vašo družbo, da se veselim z vami v gojitvi godbe. Lepa hvala tudi vsem znanec in prijatelj za obiske na domu in v bolnišnici. Moje stanje se je toliko izboljšalo, da se zopet nahajam doma." Želji ostalih prijateljev Mr. Bukovec za skorajšnje okrevanje se pridružujemo i mi!

V bolnici

V Emergency bolnico je bil odpeljan Louise Mahne, iz 6101 St. Clair Ave. Želimo mu skorajšnje okrevanje!

Spor med Italijo in Jugoslavijo radi nacijev.

Italijanski listi dolže Jugoslavijo, da ničesar ne stori, da bi preprečila nov puč, ki ga pripravljajo nacistični begunci.

RIM, Italija. — Zadnje dneve fašistični tisk — vsekakor po navodilu ministra propagande — spet silovito napada Jugoslavijo in v opozarja na nevarnost, ki preti Avstriji od 2500 avstrijskih nacijev, ki se nahajajo ob avstrijski meji. Ti nacistični begunci pripravljajo nov puč v Avstriji, Jugoslavija se pa ne zmejni, da bi ga preprečila.

Biro fašistične propagande je včeraj priobčil članek, ki obsega celo stran poluradnega "Il Giornale d'Italia" in podpisani je po Virginiju Gaydi, ki pojasnjuje, zakaj je Mussolini zadnji teden nanaglomoma zadržal doma italijanske delegate, ki so imeli odpotovati na medparlamentarno konferenco, katere se vrši te dni v Beogradu. Gayda piše, da je bil Mussolini iznenaden, ko so ga opozorili na članek v begradskem listu "Vreme", v katerem je članek zasmehoval "junastvo italijanske armade pri Korbaridu." Srbski članek piše, kako so "Italijani (ko so Nemci predrla soško fronto v jeseni leta 1916) maratonsko drveli domov od reke Taljment do reke Po." Gayda priznava, da je italijanski list v Zadru provociral ta članek, vendar besno pobija izjavljajo begradskega lista in skuša dokazati, da se je italijanska armada dobro obnašala v svetovni vojni.

Ta srdita polemika med italijanskim in jugoslovanskim časopisjem ograza sporazum, ki ga pripravljajo francoski diplomatje z Mussolinijem.

RIM, 20. sept. — Uradno se naznana, da je italijanska vlada včeraj poslala močan protest v Beograd proti "strupeni" kampanji, ki jo vodi časopisje v Jugoslaviji proti Italiji zadnja dva meseca, odkar je bil potlačen nacistični puč v Avstriji. Tukajšnji fašistični krogi so mnenja, da napadi na Italijo v jugoslovanskem tisku imajo sankcije jugoslovanske vlade, ki bi rada preprečila sporazum med Francijo in Italijo.

BELGRAD, 20. sept. — Jugoslovanska vlada bo najbrž odgovorila na protest Italije s protiprotekom zoper razne provokacije s strani Italije. Neki višji vladni uradnik je sinoči dejal zastopniku Associated Pressa, da je bil nedavni obisk italijanskega generala Balba v Dalmaciji nič drugega kot provokacija. Jugoslovanske oblasti so storile posebne korake, da Balba zaščitijo, toda Balbo si je dovolil javni govor z balkona konzularne hiše in s tem je izrazil srd hrvatskega prebivalstva v Splitu. Če bi bil takrat kdo v razgretosti oddal en sam strel, bi bila vojna neizogibna.

"Italija in Avstrija že dolgo časa dopuščata hrvatskim emigracijam, da na njih tleh delajo komplete proti Jugoslaviji, ko pa so v zadnjem juliju avstrijski nacisti pribežali k nam, so bili takoj internirani," je rekel omenjeni uradnik.

Clevelandske novice

Slovo Mr. Šublja

Prijatelji našega peva Mr. Antona Šublja so sinoči prišli skupaj v Plevnikovi gostilni (Bridge Tavern) na E. 152 St. ter mu za slovo iz Clevelanda priredili prijazen družabni večer. Po okusni večerji so se člani odbora za nabavo Peruskove slike za Narodno galerijo v Ljubljano iskreno zahvalili Mr. Šublju za pomoč, katero je dal tej akciji s koncertom, ki se je vršil preteklo sredo v SND. Govorili so V. J. Grill, Ivan Jontez, Anton J. Terbovec in Mr. Perušek. Petja seveda tudi ni manjkalo in le prehitro je prišla ura ločitve. Mr. Šubelj odpotuje v New York v ponedeljek.

Objava in apel

Liga proti vojni in fašizmu sklicuje javni shod v nedeljo, dne 23. septembra ob 7:30 zvečer na 5607 St. Clair Ave. tretje nadstropje.

Dolžnost vsakega delavca in delavke je da pride na ta shod, kjer boste sami slišali, kaj imamo pričakovati delavci od vojne, in kako se godi delavcem, kjer vlada fašizem s svojimi krvniki. Nadalje se apelira na vsa slovenska podporna in kulturna društva in socialistične klube, da izvolijo delegate za v Chicago, kjer se bo vršil kongres proti vojni in fašizmu, ki se bo vršil v Chicagu. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na United Anti-Fascist Federation Room 407—737 Prospect Ave. Cleveland, Ohio. — Odbor

O pokojni A. Centa

Kot smo že včeraj poročali, je v mestni bolnici preminula Angela Centa, v starosti 52 let. V Ameriko je dospela pred 32 leti in sicer v Utah, kjer je ostala deset let, nato pa se je preselila v Cleveland. Tukaj zapuščala soproga Antona, sedem otrok ter enega brata. Imena otrok so: Frank Šega, Joe, John, Mary, poročena Boldan, Isabella in Lillian Škoda ter Josephine Centa. Pokojnica je bila članica društva sv. Jožefa št. 169 K. S. K. J. in društva "Kras" št. 8. S. D. Z. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti 14291 Darley Ave. v ponedeljek ob 9. uri zjutraj v cerkev Marije Vnebovzete pod vodstvom pogrebnege zavoda A. Grdina in Sinovi. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostalom pa naše sožalje!

Nov grob

V Warrensville bolnišnici je danes zjutraj umrl Anton Žgajnar, stanujoč na Walker Ave., Euclid, O., ki je bil star 74 let. Pokojni je bil rojen v vasi Grabben, fara št. Gregor. Tukaj zapuščata sina Antona in brata Jožeta in veliko sorodnikov, v starem kraju pa mater, dva sina, dve hčeri in druge sorodnike. V Ameriki je bival 40 let ter je bil član društva sv. Evstahija. Pogreb se bo vršil iz doma nekje v pogrebu sina, 867 E. 230 v cerkev sv. Kristine, potem pa na Calvary pokopališče, v torek zjutraj pod oskrbo zavoda Jos. Žele in Sinovi. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Nov grob

Danes zjutraj je umrl John Blažević, star 50 let, stanujoč na 5129 Luther Ave. Bil je samec. Tukaj zapuščata bratranca in več sorodnikov. Doma je bil iz Primorskega, v Ameriki pa je bival 24 let. Pogreb se bo vršil v ponedeljek popoldne ob 2. uri iz pogrebnege zavoda Jos. Žele in Sinovi, 6502 St. Clair Ave.

NOVI DOKAZI PROTI OSUMLJENCU V LINDBERGH SLUČAJU

Zdravnik poroča, da je Hauptmann par dni po ugrabljenju prišel k njemu radi poškodbe na nogi. Ali je bil otrok tekom ugrabljenja ubit?

NEW YORK, 21. sept. — A-

genti justičnega departamenta so danes preiskovali izjavo nekega zdravnika v Bronxu, ki pravi, da je Bruno R. Hauptmann, ki se ga drži kot ugrabitelja Linberghovega prvorojenca, par dni po zločinu prišel v njegov urad radi zvijanja noge v gležnju. Oblasti so prepričane, da je možkemu, ki je nosil 20 mesecev starega otroka po lestvi v noči 1. marca 1932, spodrsnilo, pri čemur se je poškodoval, in možno je tudi, da je bil pri tem otrok zelo poškodovan ali celo ubit. Linberghova žena je baje čula ob času ugrabljenja neki podoben ropot. Ako je ta teorija prava, potem je bil otrok že mrtev, ko je Linbergh plačal \$50.000, v upanju, da se mu sinčka vrne živvega.

Hauptmann je nocoj navzlic skrajno strogemu izpraševanju vztrajal na svoji prvotni trditvi, da je zaznamovani denar, ki se ga je našlo pri njem, dobil od nekega Izidorja Frischa, ki se je vrnil v Nemčijo in tam umrl. Potom brzojavnih zvez se je res dognalo, da je Izidor Frisch, ki je nekoč živel v Bronxu, dne 22. marca 1934 umrl v neki bolnišnici v Leipzigu.

Informacije od ljudi, ki so poznali tako Hauptmanna kot Frischa, pa se ne vjemajo s Hauptmannovim pripovedovanjem. Ti ljudje pravijo, da je Hauptmann posodil Frischu \$7.500 in da ko se je odprlo varnostno shrambo, katero je imel Frisch na neki tukajšnji banki, se je v nji našlo dolžno noto tega posojila, dalje zadolžnico za \$4000 od neke ženske ter drugo za \$800 od nekega trgovca.

NEW YORK, 21. sept. — Bruno R. Hauptmann je bil danes formalno obtožen kot ugrabitelj in morilec Linberghovega prvorojenca. Oblasti so tudi odkrile, da je obtoženec, ki je bil že v Nemčiji zaprt radi zločinstva, kmalu po ugrabljenju Linberghovega sina skušal pobegniti iz Amerike.

KAMENZ, Nemčija, 21. sept. — Frau Pauline Hauptmann, mati Bruno Hauptmanna, je danes bridko jokala in ni mogla verjeti, da je njen sin res kriv zločina, radi katerega so ga prijele oblasti v Zed. državah. Odkar je sin zbežal iz Nemčije, je bila trdno prepričana, da je v Ameriki pričel novo življenje. Sicer pa je bil Hauptmann v malem mestecu že od mladega znan kot nepridiprav. Vendar pa je bila mati, ki je 69 let stara, tako trdno uverjena, da se je sin po-
boljšal, odkar je moral radi neke tatvine zbežati v Ameriko, da je pred dvema meseci šla v urad državnega pravdnika ter izposlovala izbrisanje stare obtožnice proti njemu, tako da bi se lahko povrnil domov.

POGON NA KOMUNISTE NA DUNAJU.

DUNAJ, 21. sept. — Tu je bilo te dni aretiranih 87 oseb, katere policija dolži komunističnih aktivnosti. Trdi se, da so komunisti dobili večjo svoto denarja ter ustanovili centralni odbor.

Za našo kulturo

Ker se niso mogli vdeležiti koncerta, ki ga je v sredo zvečer posvetil Mr. Anton Šubelj v svrhu nabave ene Peruskove slike za Narodno galerijo v Ljubljani, so darovali sledeči: John Potokar, lastnik Double Eagle Bottling Co., \$2.00; John Prostor, urar na Waterloo rd., \$1.00; Anton Ogrin, trgovec v S. D. D. na Waterloo rd. \$1.00, in Mrs. Cirinski je tudi darovala \$1.00. Vsem iskrena hvala!

Poroka

Danes sta se poročila Miss Frances Andolek in Mr. Joseph Opalek. Starši neveste stanujejo na 1064 Addison Rd., ženina družina pa na 424 E. 160 St. Poročna slavnost za sorodnike in prijatelje se vrši zvečer v Knausovi dvorani. Mlademu paru naše čestitke!

Slovenski radio

Jutri med 1:30 in 2:00 popoldne bo na radio postaji WJAY oddajen naslednji slovenski program: pojeta Ana in Josie Petrovičič, 1. Slavec, 2. Ptička, 3. Gor čez jezero. Johnny Šulen bo skrbel za godbo.

Vpišite vaše otroke v slovensko šolo SND!

Slovenska mladinska šola S. N. Doma bo začetkom prihodnjega meseca začela svoje deseto šolsko leto. Vpisovanje otrok se vrši prihodnjo soboto 29. septembra v dvorani št. 2, novo poslopje. V tej šoli se mladino uči govoriti, čitati in pisati slovensko, razen tega pa se je letos sklenilo poučevati tudi petje. V to svrhu bo sodeloval s šolo Mr. John Ivanusch, vsem dobro poznani učitelj petja in godbenik ter skladatelj edine slovenske - ameriške opere "Turjaška Rozamunda". Delovanje slovenske šole S. N. Doma bo torej v prihodnjem šolskem letu bogatejše in zanimivejše kot kdaj prej. Mladina, ki pohaja v to šolo, dobi tudi osnoven pouk v slovenskem zemljepisju in zgodovini. Preteklo leto se je obdrževalo štiri razrede za mladino, če pa se priklasi več otrok, se bo število razredov povečalo. Če želite, da bodo vaši sinovi in hčere ostali vaši po duhu, kadar dorastejo, tedaj jih vpišite v mladinsko šolo S. N. Doma!

Istčasno se bo vršilo vpisovanje v večerni razred slovenskega pouka, ki se bo letos nadaljeval, ako se prikladi dovolj odrasle mladine. Naznanilo umetnostne šole, ki jo vodi pod pokroviteljstvom SND Mr. H. Gregory Perušek bo objavljeno v kratkem. — Prosvetni odbor S. N. Doma.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 St. Clair Ave. HEnderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

Pol ramsalca v Clevelandu, za celo leto \$5.50
Za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Pol pošti v Clevelandu za celo leto \$5.00
Za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.25
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
Za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at
the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

OB TEDNU

Konvencija SDZ se je vršila devet dni, kar je zelo dolgo, če se vzame v poštev, da celo konvencije večjih podobnih organizacij med nami dovršijo svoje delo v krajšem času. Takozvana "uporna struja" je priborila nekaj precej važnih sprememb v pravilih, med drugim to, da ne more nihče biti obenem uradnik Zveze ter uradnik banke, s katero ima Zveza finančne transakcije. S tem je delegacija dala ukor staremu odboru, ki je vsled intimnih vezi med Zvezo in North American banko dopustil, da je zmrnjena na omenjeni banki precej čedna svota članskega denarja. Volitve odbornikov v splošnem niso prinesle nobenih presenečenj. Novi odbor je karakteristično ogledalo razmer in odnošajev, ki vladajo v slovenski naselbini Clevelanda. Med drugim je značilno dejstvo, da je Mrs. Cecilija Brodnik, ki je prišla na sled poneverbi v poslovanju bivšega glav. tajnika, dobila le borih 22 glasov ko je kandidirala za ponovno izvolitev v glavni nadzorni odbor! Niti toliko ne, da bi prišla v ožjo volitev!

* * *

Prihodnjo soboto se vrši vpisovanje v Slovensko šolo Slov. Nar. Doma na St. Clair Ave. Ta šola je nastala iz potrebe, in bo delovala, dokler bo potreba zanjo. In to bo, po vseh znamenjih sodeč, še precej dolgo. Šola S. N. Doma in drugih Domov so edine ustanove te vrste, ki jim je slovenstvo, pouk naše mladine v slovenskem duhu—edini in izključni ideal. Imamo sicer farne šole, katere vzdržujejo Slovenci, ampak njih prvi in najvažnejši smoter je, vzgojitev mladine v katoliškem duhu. Pred letom dni se je v javnosti precej pisalo, da se bo tudi v farnih šolah učilo slovenščino, ampak od tedaj je malo slišati o tem. Sicer pa slovenske šole v naših narodnih domovih niso tu zato, da bi konkurirale s kako drugo ustanovo. Pred seboj imajo ogromno polje za čisto samostojno delo.

* * *

Kjerkoli so v vodstvu naših narodnih domov razumni in dalekovidni ljudje, bodo dali slovenskim šolam vso svojo gmotno in moralno oporo. Prvič, se je vedno naglašalo, da smo te domove gradili za naše potomstvo, in da bodo predvsem služili kot središča našega kulturnega udejstvovanja, in slovenske šole so edino sredstvo za uresničenje teh ciljev, poleg tega pa se gre tudi za gospodarsko vprašanje. Če domovi sami ne bodo vzgojili naraščanja, ki bo v domovih videl še kaj drugega kot prostor, kamor se gre na veselico ali ples, potem bodo trpeli tudi finančno, in ne le moralno.

* * *

Včeraj smo na tem mestu izrazili nekaj misli o kulturi in "kulturi." O smotrih resnične kulture je Ivan Cankar podal tole definicijo: "Brez socialne in politične svobode je nemogoča kulturna svoboda... Boj za osvobodjenje ljudstva je kulturni boj—in kdor ta boj odkazuje, kdor mu postavlja nečiste cilje, ta je sovražnik ljudstva in sovražnik kulture."

UREDNIKOVA POŠTA

Šopek poklonov

Konvencije S. D. Z. v Girard Ohio me je neizmerno zanimala, zato sem jo v ponedeljek dne 17. t. m. tudi posetila. Naletela sem ravno na prav živahno debato radi cerkvenega posojila in hiš, zato je čas poslušanja zelo hitro potekel. Obe delegatnji Svobodnimislovenk, Mrs. Močnik in Mrs. Paulin, sta bili presenečeni mojega obiska in hitro sta me povabile, da se jima pridružim, kajti delegacija je bila povabljen na banket v Sharon - Farrell, Pa.

Vožnja do doma v Sharon je bila zelo kratkočasna, voznik avtomobila s svojo sposojeno družico je bil obziren tudi name, in je tudi meni preskrbel "na posodo" par, da mi ni bilo dolgčas.

Pred odhodom avtomobilske karavane smo morali najprej ugotoviti, kam gremo, eni so rekli v Farrell, drugi v Sharon, delegatnja Zalokar pa je trdila, da gremo v "Berl." Dolgič je bil za vodnika in rečem vam, da je bil res "berl", po tolikih ovinkih nas je vodil. Naša "Pepeca" si je vse gasolinske postaje za beležila v možganih, zato da bi znali po tisti zamotani poti tudi nazaj. Po zadnjem ovinku (bilo jih je kakih sto) smo se pripeljali pred Slovenski Dom v Sharonu. Nekateri ga imenujejo tudi Slovenski Dom v Ferrellu, kajti oba mesteca imata tam nekje v bližini doma mejo.

Takoj pri vstopu v Dom sem bila prijetno presenečena nad lepo, okusno, a vendar domače urejeno sprejemno sobo, kjer smo odložili naše plašče in klobuke. Zaveze na oknih pripomrejo, da se človek počuti, kakor bi se nahajal v domači družabni sobi. Po zelo kratkem čakanju nas tajnik doma Mr. Kramer povabi, naj gremo v dvorano, kjer so nas pozdravile krasno urejene banketne mize, okinčane z dišečimi šopki raznobarnega cvetja.

Oko se je gostilo in nasičalo lepo razvrščenih dobrin, a če vam povem, da so stvari, katere so nam prinašale strežajke na mizo, tudi železodem ustrezale, je menda povedano dovolj. Že dolgo nisem bila na tako fino in okusno urejenem banketu.

Pri govorancah sem čula, da gre hvala ženskemu gospodinjstvom odseku posebno pa ge. Gorenc, pod katere vodstvom se je vsa ta postrežba vršila. Čast njej in vsem ženam in dekletom za tako prijazno postrežbo. Vredne ste, da sliši Slovenski svet o vaši marljivosti.

Banketni govori so včasih utrudljivi, a to pot nam je tajnik Kramer na kratko opisal Domovo zgodovino in v ta govor vpletel še marsikako šaljivo, tako, da nam res ni bilo dolgčas. Po lepem programu, obstoječem iz klavirskih točk, pevskega zbora in treh malih deklic, se je vsa družba podala v Domove spodnje prostore, eni k bari, drugi na kegljišče. Mary Brađač je pri kegljanju gotovo vse posekala, saj vrisč, katerega so gledalci zagnali, kadar je Mary metala kroglo, je pričel nekaj tacega. Po kegljanju smo se podali nazaj v dvorano, kjer se je razvil ples, in priznati moram da me je zelo "držalo", da bi se tudi jaz zavrtela, a mi narava še ne dovoli. Sicer sem pa imela vseeno užitek, posebno, ko sem gledala Terbižana, kako gojem se je potil, ko je plesal z lepim dekletom iz Sharona. Oboževalci lepega spola so povedali, da se ne dobe kar povsod tako lepe "punce", kakor so ravno tam.

Pred odhodom so dekleta fantje še okrancali s cvetjem in Durn je nosil v gumbnici tolikšno rožo iz Cimprmanovega vrta, da mu je skrila obraz. Gospa Gorenc mi je za slovo podarila še lep šopek, za katerega se ji v tem dopisu še enkrat lepo zahvalim.

Lep večer je bil prirejen delegaciji Slovenske Dobrodelne Zveze in upam, da ga navzoči delegatje ne bodo tako kmalu pozabili.

Vi pa dragi Slovenci v Sharon in Farrell, ostanite še za naprej tako pridni in složni pri svojem ponosu vrednem Domu in drugih narodnih ustanovah in želi boste lep sad vaše setve.

Anica Rogel.

"Rudeče rože"

Otvoritev sezone dramskega društva "Anton Verovšek" se vrši 14. oktobra v Slov. Del. Domu, na Waterloo Rd. Znamo vam je, da je dramsko društvo "Anton Verovšek" odsek Slov. Del. Doma, zato mislim, da ako ga hočemo obdržati, ga moramo tudi podpirati in se njegovih prireditelj udeleževati.

Noben ne ve, razen če je že sam to poizkusil, kako težko je igralki ali igralci, ako mora praznim stolom igrati. Marsikatero uro v poznih večernih urah mora žrtvovati, čeprav je že itak ves zdelan, ampak vkljub temu se na vse teškoče pozabi, če igralki ali igralci vidi, da so še ljudje, ki spoštujejo kulturo in da hočejo isto še vzdržati.

Igra "Rudeče rože", katero bodo Verovškovi priredili, je povzeta iz delavskega boja, kot se naprimer danes dogaja, ko nam kapitalistični bossi pijejo in srkajo kri.

Ker je ta drama v petih dejanjih in bo potrebovala tudi spremembe, se je to pot naredilo novo scenerijo, ki bo odgovarjala isti. Igra se bo vršila ob pol treh popoldne, med igro pa nastopijo tudi Vadal Trio, ki so dobro poznani v naselbini. Po igri se bo vršil ples. Zato se prosim, da sežete po vstopnicah, katere lahko dobite pri igralcih Verovška, katerih bo nastopilo okrog 30 na omenjeni dan, ali pa pri trgovcih v Collinwoodu, pri Antonu Ogrinu, v Slov. Del. Domu, pri Joseph Durnu, Antonu Dolganu in pri John Rožancu, na Waterloo Rd. Vstopnina k igri v predprodaji je 45c, pri vratih 50c, samo k plesu pa 25c. Za ples bo igrala Kristofova godba.

Kličem vam na veselo svidenje dne 14. oktobra!

Tony Zigman.

"Slavčki"

Cleveland, Ohio

Kakor je bilo poročano že na koncertu, se prvi sestanek staršev otrok ml. zbora "Slavčki" vrši dne 24. septembra ob 7:30 uri zvečer v spodnji dvorani Slov. Nar. Doma, na St. Clair Ave., vhod iz strani.

Na tem sestanku se bo volilo odbor ter se bo tudi ukrepalo radi vaj in vse potrebno, tako da bo mogoče z podukom nadaljevati. Prejemalo se bo tudi naročnine za slike. "Slavčkov". Cena je 50c. Vsi oni starši, ki želijo na novo vpisati otroke v ml. zbor "Slavčki" naj pripeljejo otroke seboj ob 6.30, da se jih glasovno preizkusi in vpiše. Prošeni ste vsi cenjeni starši, da se gotovo udeležite sestanka, da se postavi temelj vašim "Slavčkom".

Tem potom se še enkrat zahvaljujem vsem staršem za

Borba za pomladitev

Nova odkritja in novi uspehi
Steinachove šole

Znani "očee pomlajevanja," duhajski profesor Steinach, in njegovi učenci so v zadnjih časih raziskovali učinke močno koncentriranega spolnega hormona, ki so ga pred nedavnim pridobili v čisti obliki. Že v svojih znamenitih eksperimentih s presaditvijo je prof. Steinach odkril odvisnost telesnih in duševnih spolnih znakov od delovanja ključnih žlez. Ta odvisnost se je pokazala najočitneje z umetnim spreminjanjem spola. Samice z vsajenimi samskimi spolnimi žlezami so kazale izrazito samske spolne znake, samci s samskimi žlezami so se vedli nasproti samcem kakor samice. Dr. Kun, učenec prof. Steinacha je analiziral učinke čistega spolnega hormona in je ugotovil, da so ti učinki isti kakor pri presaditvah spolnih žlez.

To odkritje so poskusili uporabiti za odpravo ženske frigidnosti. V mnogih primerih je z injekcijo hormona ta namen res uspel. Čeprav ima frigidnost večinoma duševne izvore, se da normalno stanje doseči brez psihoterapije s hormonalnimi postopki.

Napredek v pridobivanju spolnega hormona pa je omogočil tudi nove uspehe v zatiranju starostnih težav. Neki ginekolog je z močnimi injekcijami spolnega hormona odpravil neki 74 letni ženski srbenje, ki se pojavlja v starosti, a se je pri tem pokazal pomlajevalni učinek tega hormona tudi v delovanju njenih starostno okrnelih organov.

Steinach je zadnja leta s hormonskimi injekcijami dokazal, da se da z njimi pri živih odpraviti tudi sterilnost, kolikor je ta kriva oslabelosti ključnih žlez. Sedaj preiskujejo na Dunaju to metodo tudi z ženskami in uspehi so zelo veliki.

Latinica na Niponskem

Uspeh, ki ga je imela v zadnjih letih uvedba latinice na Turškem in drugod, je dal odločilnim činiteljem na Niponskem pogum, da so pripravili že pred daljšim časom zakon za uvedbo te pisave tudi v tej deželi.

Po srditem odporu konservativnih krogov je ta zakon končno prodril in pred kratkim se je v Tokiu na svečan način izvršil izpit prvih učencev, ki so svoje naloge napisali z latinico. Latinica je za sedaj obvezno uvedena samo v šole, a v nekoliko letih se bodo organizirali po vsej državi prisilni tečajji, da se uvede v vseh krogih.

Ni dvoma, da se bodo Niponci s svojo znano prilagodljivostjo kaj kmalu privadili nove pisave.

MLEKO V KAVI

Dodatek mleka v kavo ne rabimo samo izboljšanju okusa, temveč ima celo vrsto kemičnih in fizioloških učinkov.

Kofein v kavi ima n. pr. to lastnost, da pospešuje izločevanje seči. Praški profesor Starkenstein pa je dokazal, da se z dodatkom mleka ta učinek kofeina skoraj uniči, ker ga mleko nekako zadržuje. Najbolj učinkuje kot pospeševalec sečnega izločevanja črna kava in to celo bolj nego čisti kofein.

Iz tega je umljivo, zakaj oslabi mleko tudi dražji vpliv kave.

krasno darilo in cvetje ter vsem, ki so pripomogli do uspeha in ki so na ta ali oni način pomagali. Hvala!

L. Seme.

ŠKRAT

Katehet višje dekliške šole je govoril pred učenkami ter jih bodril k čednostnemu življenju. "Lepota je minljiva," je rekel, "dočim čednost ne pozna nobenih mej. Lepota je kot metulj, ki je tu danes, jutri pa ga že ni več, dočim čednost živi naprej brez konca in kraja. Torej, kakšne bi bile rajši, dobre ali lepe?"

"Jaz bi bila raje lepa," se oglasi ena izmed učenek. "Dobra bom lahko, kadar se postaram."

#

"Gospodična, ali verjamate v poljubljanje?"

"Ne morem reči. Bila nisem še nikdar..."

"Poljubljena?"

"Ne—bila nisem še nikdar bolna."

Pravi smoter italijanskih manevrov

"Berliner Boersenzeitung," ki ima tesne stike z voditelji nemške Reichswehr, razpravlja o nedavno zaključenih italijanskih vojaških vajah in pravi, da so bili ti manevri v vsakem pogledu največji, kar jih je videla povojna srednja Evropa. Manevri takšnega obsega so bili celo pred svetovno vojno redkost. Zato je razumljivo, da je postal nanje pozoren ves svet.

Še posebno pozornost pa zaslužijo zaradi terena, na katerem so se odigrali. Ta teren ima namreč izrazito sličnosti z italijansko - jugoslovensko in v gotovi meri tudi z italijansko-francosko mejo. Ni torej težko presoditi, kakšen je bil pravi smoter teh manevrov. List celo meni, da se morejo te vojaške vaje oceniti kot politična in vojaška demonstracija Italije proti Franciji in Jugoslaviji.

KONEC RUSKEGA SAHOVSKEGA TURNIRJA

V Rusiji so pravkar zaključili turnir šahovskih mojstrov. Prireditve sta se poleg številnih domačinov udeležila tudi holandski šahovski mojster dr. Euwe in avstrijski mojster V. Kmoch.

Prva nagrada je pripadla ruskemu šampionu Botvinniku, ki je dosegel v 11 partijah sedem in pol točke. Drugo, tretjo in četrto nagrado so si razdelili ruski šahisti Rabinovič, Rjumin in Romanovski. Dr. Euwe se je placiral šele na petem mestu. Dosegel je pet in pol točke, dočim je dosegel šesto mesto V. Kmoch s petimi točkami.

Dr. Euwe je na koncu turnirja izjavil novinarjem, da stoji šahovska igra v Rusiji na mnogo višjem povprečnem nivoju kakor evropski šah. Ruski mojstri so pokazali mnogo več znanja in iznajdljivosti kakor je pričakoval od njih. Njih teoretično znanje jih usposablja za uvrstitev med najboljše evropske šahovske igralce.

Dekle

staro 18 do 20. let dobi delo pri družini s tremi osebami. Nobe-nega pranja; dobra plača. Pokličite FAirmont 2148

Karel May še živi

Naj rečejo moralisti in literarni kritiki kar hočejo, Karla Maya in njegovih znamenitih avanturističnih spisov vendarle še niso mogli ubiti. Njegovo telo je že davno mrtvo, njegov duh pa še živi. To je dokazala slavnost, ki so jo priredili te dni v Hohenstein - Ernstthalu, pisateljevem rojstnem kraju, pod geslom "v čarobnem svetu Karla Maya."

Že na predvečer je bil v mestu živahna slavnostna prostora, v slavnostnih sotorih in sploh po mestecu. Drugi dan zjutraj pa so prihajali neprestano tisoči in tisoči Mayevih častilcev od blizu in tudi od zelo daleč z avtobusi in vlaki. Nad slavnostnim prostorom je gospodovala slavnostna dvorana, ki so jo zgradili v podobi džamije, med gostinskimi lokali je zbuljal posebno zanimanje bar iz Divjega zapada, dalje si videl tam pristno indijansko vas z grozotnimi mučilnimi pripravami in mnogo Indijancev, Turkov, Arabcev, Kurdov in drugih "ekstotov."

Vse to je bilo seveda domačega rodu, a Mayeva žena, ki še živi, je dala za slavnost na razpolago mnogo stvari, ki so prav pristno eksotične in ki jih je nabral njen mož na svojih potovanjih.

Pisateljova vdova ima za cel muzej takšnih stvari, a poleg tega je v mestu še poseben muzej Karla Maya, ki je bil ta dan deležen ogromnega obiska. Ni čudno, da se je posebno mladina zanimala zanj, za razstavljena orientalska bodala, turške sablje, orožje iz vseh delov sveta, Mayeve izvirne rokopise in pred vsem njegovo znamenito s srebrom okovano puško in puško sistema Henry. V nekem kotu je stala Vinetujeva podoba in tudi 90 letni, slepi poglavar Red Loud je bil s svojo vnukinjo in njeno hčerjo upodobljen v naravni velikosti.

Dva častna poklica

Krotilec kač in dreserji opic.

Pred sodnikom v Kairu sta se zagovarjala te dni neki krotilec kač in neki dreser opic. Poklicaj ju je prijel, ker sta pri svojih predstavah na javni ulici med občudujočo množico pobrala denar. Smatral ju je za berača in nadlegovalca ljudi.

"Naš poklic," je dejal krotilec kač v svoj zagovor, "je star in plemenit. Treba je mnogo potrpljenja in učenja, preden človek doseže to, kar mora vedeti. Gospod državni pravdnik bi kar mora vedeti. Gospod državni pravdnik se n. pr. zelo žele mene, če bi na kakšnem jutranjem sprehodu po vrtu hipoma stal pred kajčo kačo. Kdor smatra poklic krotilec kač za beraški poklic, greši proti ljudstvu, ki nas ljubi in spoštuje. Alah naj razsvetli gospoda sodnika!"

Če je imel že krotilec kač dovolj besed v svoj zagovor, tem več jih je imel dreser opic. "Ljudje iz vsega sveta prihajajo sem, da bi videli naša dela," je menil možakar. "V izložbah knjigarn, gospod sodnik, ki vam Alah da dolgo življenje, visimo v podobi razglednic. Saj ni malenkost naučiti opice vsega. Ni v njihovi nameni, da bi jahale na kozah ali uporabljale psaravi, da bi jahale na kozah ali uporabljale psaravi. Tega se je treba učiti in to je treba učiti. Vsakdo tega ne zna, delati je treba mnogo. Nimamo trdnih cen, a vendar nismo berači. Alah naj razsvetli gospoda sodnika!"

In Alah ga je res razsvetlil. Razsodil je, da vsakdo brez zadostnega truda in učenja tudi ne ve, ako naj kroti kače ali zdresira opice. Oba poklica sta častna, celo artistična poklica, ne pa beraška. Moža sta s častjo in ponosom postavila sodišče.

Uničena letina tokajca

Nad tokajskim ozemljem v Madžarski je te dni divjalo silovito neurje, ki je povzročilo v vinorodni pokrajini neprecenljivo škodo. Najprej je vinograde oklestila toča, nato se je še utrgal oblak. Opustošenje je strahovito. 80 odstotkov letine je uničene. Najhujše je prizadela naselbina Tarcal. Po nalivu pa je še dvajset minut padala toča, debela kakor lesniki.

Gorski potoki, ki so zaradi naliva narasli, so poplavlili vso okolico. Ponekod so imeli do 3 m. vode in ljudje, ki so jim brzice zaprle pot v stanovanja, so v strahu za golo življenje splezali na strehe ter ododod proslili pomoči in rešitve. Živino je voda odplavila s seboj, prav tako tudi pohištvo. Več hiš in gospodarskih poslopj je voda omajala in porušila. Poškodovala je okoli 100 hiš.

Neka opekarna v bližini Tarcala, ki je proizvajala dnevno velike množine opeke pri vročini 1800 stopinj C. je v trenutku, ko je vrla voda v njene prostore, zletela v zrak. Pri tem je bilo ubitih več delavcev. Budimpeštanska vlada je odredila pomoč za prvo silo in je poslala v razdeljene kraje vojaštvo zaradi re-da in pa prepreči nadaljno paniko.

Orazem's Lusty Double, Flare in Orels' 5th Frame Rally to Win

Bad Return From Outfield Ties Score and Puts Winning Run in Scoring Position. Greenwald Hurls Three Hit Ball. Orels One Game Away From Title

Exercising that same mythical charm which appears to be an integral part of the team each time that it opposes the Pioneers in title play, the Orels squeezed under the wire for a hair-line 2 to 1 victory, in the opening game of the 1934 Inter-Lodge League indoor championship series, at Gordon Park, Sunday morning. It was the fifth consecutive triumph for the Orels over the Pioneers in the space of the last three series. In 1932 and 1933, the Orels were crowned champions each time by two consecutive triumphs. Today, one more victory is all that separates them from their third I. L. gonfalon.

The decisive runs were chalked up in the fifth frame when the Orels bunched a Pioneer miscue, their only genuine hard hit of the contest and a ground out play for two markers. Details: Ernie Zupancic opened with a bouncer to third baseman Bajac whose throw to Braidic had the decision but Braidic in turn juggled and dropped the ball. Frank Brancelj, next up, struck out on a 2 and 1 count. Tony Orazem then doubled to right center, sending Zupancic to third and when the peg from the outfield went into the crowd, Zupancic scored and Orazem reached third. Orazem scored the second run of the inning as N. Habian was being retired Chojnowski to Braidic for the second out.

Strainic's double to center and Chojnowski's triple along the left field foul line produced the Pioneer score in the fourth. Iggy Jeraj disentangled himself from an eerie mess at this point. With only one man out he retired Bajac and Braidic, two dangerous batsmen, on infield pop-ups.

Nick Habian, Ernie Zupancic of the Orels and Strainic, Spretinak of the Pioneers were outstanding for their fielding display in the outfield. Habian's catches of two blasts coming from the bat of Tony Braidic were particularly brilliant.

Kenny Greenwald, in his first I. L. series performance, displayed his usual mastery of the Orel Batsmen letting them down with three hits, of which only one had the semblance of being hit right on the nose, and would have won 1 to 0 barring the Pioneer mistakes.

Iggy Jeraj, the Orel hill-top representative, pitched five hit ball, good enough to win majority of the games, and won his third consecutive I. L. series game starting where he left off in 1932 when he hurled the Orels to victory in both tussles. The game also marked his fourth series appearance.

BOX SCORE

Orels	AB.	R.	H.	P.	A.
Marinko, 3b	4	0	1	1	1
Pristov, cf	4	0	1	0	0
J. Kostansek, c	3	0	0	7	0
E. Zupancic, rf	3	1	0	4	0
F. Brancelj, lb	3	0	0	7	0
Orazem, ss	3	1	2	3	0
Habian, lf	3	0	0	4	0
P. Kostansek, rf	2	0	0	0	0
Brinovec, 2b	3	0	0	1	1
Jeraj, p	3	0	0	1	0
TOTALS	31	2	3	27	5

Pioneers	AB.	R.	H.	P.	A.
Strainic, lf	4	1	1	4	0
Zupancic, ss	4	0	1	0	0
Chojnowski, 2b	3	0	1	0	4
Bajac, 3b	3	0	1	3	1
Braidic, lb	3	0	0	6	0
Yurkovic, cf	3	0	0	0	0
Spretinak, rf	3	0	0	3	0
Mola, rf	2	0	0	1	0
Secolic, c	3	0	1	9	0
Greenwald, p	2	0	1	0	0
Azman, rf	1	0	0	0	0
TOTALS	32	1	5	27	5

Runs batted in: Chojnowski, Orazem, Errors: Braidic. Two-base hits: Strainic, Orazem. Three-base hits: Chojnowski. Stolen base: Marinko. Left on bases: Orels 3, Pioneers 4. Bases on balls: off Greenwald 1. Struck out by: Greenwald 7, by Jeraj 5. Umpires: Flanigan and Reese. Scorer: Frank Ilc.

Send me 25c in postal stamps and you will receive a 56-page illustrated English book, 6x9 1/2, post paid, for

CANNING and PRESERVING with 270 recipes, or one for 35c with 78 pages, how to prepare and can meats, soups, fruits, vegetables, sauces, syrups, relishes, marmalades, jellies, etc.

Frank A. Lukancich
BOX 6, MIDWAY, PA.

BEROS STUDIO
(For Fine Photographs)
We Take Particular Interest in Making of Every Picture; that's why you will of course choose BEROS STUDIO, for All Your Photographic Needs; to Insure Lasting Satisfaction.
6122 ST. CLAIR AVE. Tel.: Endicott 0670

SDZ Ends Conclave Wed. Afternoon

Week-and-a-Half Convention Concluded in Girard After New Supreme Officers Are Elected.

Unexpected delays in the last days of the convention pulled the eighth SDZ convention in session in Girard Ohio since September 10 into Wednesday afternoon. Work was ended after supreme officers were elected.

Among important matters decided by the convention since Friday's session are: the SDZ will have its own monthly organ, provided the Supreme Board finds this possible without assessing members; juvenile lodges will be formed in order to get children interested in the organization; the Kogoy affair was settled by giving both the supreme board and the protesting parties a vote of confidence; the next convention will be held in the Slovene National Home, St. Clair avenue in 1938. Besides this the delegates worked with pays for officers, investments of money and reports of special committees.

New officers are: Frank Cerne, president; Joseph Ponikvar, first vice-president; Mrs. Julia Brezovar, second vice-president; John Gornik, secretary; Joseph Okorn, treasurer; Max Traven, assistant secretary; Dr. F. J. Kern, medical examiner.

Auditors: Anton Bobnar, Mrs. Helen Tomazic, Anton Abram, Martin Valetich and Mrs. Mary Jerman. Financial board: Frank Surtz, Joseph Lekani, Anton Vehovec. Jury: Josko Penko, Louis Balant, Ivan Kapelj.

English-conducted lodges are represented on the Supreme Board by Frank Surtz, Martin Valetich and Max Traven.

Adamic To Tour U. S. Preparing New Book

Exceptional Success of "Dynamite" Urges Author To Write Story About America As He Did About Yugoslavia

A tour thru most of the small towns and farm communities of America is being planned by Louis Adamic, American-Slovene writer. He expects to cover 20,000 miles on the tour.

He will gather material for a book about America, to be written like "The Native's Return," the story of Yugoslavia which was a sensational best-seller in America and England for several months. It will be a sort of companion book to the "Return."

Meanwhile his revised edition of "Dynamite" which was published some months ago by the Viking Press is enjoying a good selling record. In the first two weeks of its publication more copies were sold than in two years' sale of the first edition. In Cleveland the book was a best-seller for three weeks.

Louis Adamic was also among the American authors who wrote a protest to the governor of California for tolerating the Vigilantes during the recent general strike in San Francisco. The Vigilantes wrecked Communist quarters and burned all radical books.

Gay Way...

Tony Anzlovor, late of Notre Dame U. is in Alabama where he went with his brother Vito who is a student at Alabama U. he might also look for work there... have you run across that slim young man who calls everyone "Comrade"?... several neighborhood young men are thinking of studying Russian this winter at the Worker's School. Papers are writing about Mital Grdina, local songstress, looking at baby clothes... a neighborhood scribe, a girl, is busy working on a novel, it is said... Bill Zivoder will be picking grapes next week on his farm in Dover... which reminds us... the grape-pressing season is around the corner... talk from farmers in Geneva is that grapes will be exceptionally high this year...

Yolanda Gerbec, 19, and a graduate from Kent started teaching first and second grade in Canton this week... she comes from that town... the first juvenile concert over the Slovene radio hour last week started and ended with the "Double Eagle" march... can't we forget that Austrian influence?... but the rest of the program was A-1... from Lorain we hear that Mayme Kotnik, popular miss there, is slowly recovering from her illness... we wish her a speedy recovery... "Henle" Martin came to the SDZ convention Monday afternoon just as delegates were leaving... "Zarja" warns that tickets for its Nov. 11 opera "Il Trovatore" should be bought soon as they're going fast... August Prijatelj is back at Hiram, a junior this year... he has a long list of activities at the college.

Socialist Meeting

A Socialist election campaign meeting will be held Wednesday, September 26 at the Collinwood YWCA, East 152 street and Plato avenue. Rev. John Summerlady, Socialist candidate for governor and Guy Strickland candidate for senator will be principal speakers. Others to speak will be Ed Simpson and Anthony Pirc. Admission is free.

Slapnik Florists New "Sea" Champions

Win Crown By Taking Two Straight From Kollander Agents; Lutch, Pitcher Star of Series

The Kollander Agents proved a poor opponent as the Slapniks rang up a 20 to 4 score, to take the second game of the "Sea" League championship finals and with it the title of "Champs," last Sunday afternoon at Gordon Park.

The Slapniks tallied runs in every inning but the seventh with a five run rally in the fifth the high scoring mark. In the meantime the Agents were being held to three hits in the first eight innings. They scored their first run in the third inning on two walks and a succession of ground outs. The Kollanders scored three more in the ninth but only after pitcher Lutch of the winners had eased up.

Winning both games rather handily the Slapniks, brought out the fact more than ever, that the best team always wins the championship.

Summaries
Kollander Agents 001 000 000—4 6 7
Slapnik Florists. 342 451 101—20 14 1

Title Games

Orels vs Pioneers, Sunday, Gordon Park, No. 1 at 10:00 a. m. (Second game of championship series; third game if necessary to be played Sunday, Sept. 30 at the same grounds.)

American Author Pens About Croats

"American Magazine" To Publish Short Story With Croat Background; Written By R. G. Kirk

Croat characters will live in a short story soon to be published by "American Magazine" and written by R. G. Kirk, Los Angeles magazine writer. One of his stories "Volcano" appeared in the September number of the magazine and another "Forty" in the last issue of "Zajednicar."

Mr. Kirk has authored many short stories about Pennsylvania steel mills, with Croat immigrants as heroes. Among his "Croat" stories are: "Zdravo," "Derrick," "Transfer," "Too Much Electric," and "Hrvatski Harlequin." His stories appear mostly in "Saturday Evening Post" and "Collier's." He is also noted for his stories about dogs.

Kirk gathered material for his Croat characters while working with them in steel mills where he was engineer, superintendent and contractor.

In a letter to the editor of this sheet last January he wrote:

"When I finally succeeded, after many years trying, to sell some stories of the mills, I could not help but put into the stories many of the fine Slavic characters I had known... Among friends was Karl Prockovetz who was on the 'Hrvatski List' up to the time of his death. He was a very dear friend, and when he passed on I lost a most valuable help in writing stories with South Slav color to them. He helped me by editing many of my stories and correcting many errors I made in regards to Slavic history, customs, characters, language and the like. Mr. Horvath of the 'Zajednicar' in Pittsburgh was once a resident of Steelton, and he has been very kind in helping me with information I think needs checking."

"And so, though unfortunately, I do not speak the Croatian language, and have never had the pleasure of visiting Yugoslavia I have through study and through the kindness of Slavic friends, been able to make my stories not too much in error about Slavic things."

"I wish you personally, and Enakopravnost and the Croatian people of Cleveland the happiest kind of year. Mnogo ljeta!"

Seme Child Singers Attract Audience

Children's Concert Packs Slovene National Home As Parents Shower Director With Flowers

A packed auditorium greeted Louis Seme's children's chorus "Slavek" last Sunday at its first concert. It is estimated that over 1200 applauded as the children sang. The director was presented with a score of bouquets from grateful parents and admirers during the intermissions. Vera Milavec piano-accompanied the singers.

With over 200 children singing, the chorus work and solos were well received by listeners. A children's orchestra made its first appearance and children recited Slovene poetry. Louis Seme and Ivan Zorman spoke before the program opened.

Orels Tonight

Tonight is the first fall dance of the Orels, club which is fighting for the Inter-Lodge baseball crown. Arcadian Melody Pilots will play.

Socialists To Have Drama Competition

Prizes Will Be Given By JSF For Three Best English Plays Written By Americo-Slovenes

An English play-writing contest will be inaugurated this year by the Yugoslav Socialist Federation, according to tentative plans passed at the tenth convention of the organization held in Cleveland last month.

Further plans, all tentative however, reveal that three prizes will be given. Plays dealing with the immigrant and labor problems of our people are to be given first consideration. Plays of other nature, having merit, will also be considered.

Ivan Molek, editor of "Prosveta," Josko Oven and Frank Zaitz might be the judges.

The purpose of the contest will be to awaken some of the cultural talents in Slovene youth and to give Slovene cultural groups present-day dramas. Definite plans should be announced soon. — Louis Jartz.

CFU Was Organized September 2, 1894

Croatian Fraternal Union Was Formed By Six Independent Lodges; Is Largest Croat Organization

The Croatian Fraternal Union, whose headquarters are in Pittsburgh, Pa., and whose branch lodges extend all over the United States is celebrating its 40th anniversary this month. The Union was an outgrowth of the second wave of Croat immigration to the Eastern shores of America between 1880 and 1890. These immigrants formed independent lodges here and on September 2, 1894 six of these combined to form the National Croatian Society. In 1897 the Society was incorporated in Allegheny County, Pa.

From 1904 to 1912 the organization grew steadily. In 1906 the "Zajednicar" official organ was started as a fortnightly paper. The Junior Order was started in 1915. On January 1, 1925 three Croat organizations, National Croatian Society, Croatian League of Illinois and St. Joseph National Society merged into the Croatian Fraternal Union, and the new Union's first convention was held in the Slovene National Home, St. Clair avenue in Cleveland. Anton Gazdic was elected first president. That convention also approved an English-speaking unit, of which the Cleveland Pioneers are a branch.

Ivan D. Butkovic is president of the organization, Vinko Solic, secretary and M. J. Horvath editor of the English Section of "Zajednicar."

Bouncing Boy

A baby boy was born to Mr. and Mrs. Dissauer, 1091 East 71 street, Sunday morning. Mrs. Dissauer is the former Miss Catherine Oblak who was employed for a number of years at the St. Clair-East 55th Public Library. The mother and baby are doing well in St. Ann's Maternity hospital.

Some Know It...

When Vaso L. Cukovich, Croat of Denver, Colo., died in March, 1934, he left behind an estate amounting to over a million dollars! He was a pioneer realtor and philanthropist of Denver, having made his money thru shrewd dealings in Colorado lands. He died at 75 and left behind him a long list of endowments to his native village in Risanja, Dalmatia.

Outside of the Dalmatian town Hvar is an old Franciscan monastery which possesses a big painting by Roselli "The Last Supper." Baron Rothschild once offered to buy it for double the number of pound notes which would cover it. As it is about 6 by 24 feet that would make a pretty large sum.

Married a hundred years! That's the record of Yelka and Stoyan Dimitrijevic, of the village of Klinovo, South Serbia. Yelka was 118 when she died early this year and Stoyan is 123, still living.

Nudists At Split

The first nudist colony in Yugoslavia is causing excitement at Split, although the people are tolerant of it. Some of Split's young people organized a nudist group for collective bathing and sun-bathing. Older citizens protested to authorities and now the nudists will be separated from the public in a segregated bathing place. The second nudist colony opened at Trstenik, and advocates claim that "the new movement will attract foreign tourists!"

Sodality Dances

The St. Vitus Sodality is planning for its first fall event, the Annual Fall Festival dance which will be held September 26 in the St. Vitus school gym.

DIAMOND STUDS

As losers 14 to 7 last Sunday, the Tieber Beers had a hand in the giving of the first division Class B title to the Daniel's Grill outfit. Elmer Strnad of the winners had a busy afternoon with three hits ringing off his bat including a brace of homers. Zupancic also came through with three hits for the losing nine.

Frank Brauer of the Favorite Knits indoor team struck out twenty-seven men as his team played a nineteen inning 1 to 1 tie game with the Canton Sugarbuds in the N. E. Ohio softball tourney at Lakewood Elks' field, Sunday night. The following night the two teams played eleven more scoreless innings during which Brauer struck out sixteen more for a total of 43. Sugy Zupancic of the Pioneers and Nick Habian of the Orels were others who participated with the Favorite Knits in the record making games.

In a Class C feud the Johnston Funeral and the Park Avenue Cleaners battled thirteen innings to a 4 to 4 tie. A home run by Kovacic of the Parks in the last half of the ninth inning sent the teams into extra innings, Lundblad and Braidic hurled for the Cleaners and Lutch and Johnny Yentch for the Funeralists. Nerowski's two hits paced the Johnstons at the plate and Greenwald's three, took honors for the Cleaners.

Kenny Hogan, Babe Hogan and Butch Fisher returned from the National Amateur baseball tourney which was held at Youngstown as members of the national champs, the Rosenblums. Fisher, who saw little service during the season in Cleveland, did

Heard of NRA

SPLIT — Cats of this city must have heard of the American NRA, much to the vexation of residents.

Since more than half of the population of the city lives in the ruins of the ancient Diocletian palace, cats are a necessity to clean away the mice. But suddenly last week there was a cessation of all mice-killing. Cats just lolled in the sun and felt contented to leave the mice in peace.

Residents could get no explanation of the move from any "strike" committee, so they felt justified to send to other cities for new cats. There is no word how the "scabs" were received.

Tourists Storm To Yugoslav Resorts

August Kollander Back From Europe Tells About Yugoslavia, Adamic, Miss Perdan, Lillian Kuhar.

Tourists are storming Yugoslav resorts in so great numbers that the country is noting a turn for the better thru this, says August Kollander, steamship agent in the Slovene National Home, who has recently returned from his annual trip abroad. New resorts, such as Kamnik, have sprung up and are doing rushing business, he says.

Louis Adamic and his book on Yugoslavia "Native's Return" is being much discussed in Ljubljana. People are wondering what is written in the book that it was banned from the country. The few who received and read the book before it was prohibited now tell others about it. The clergy are also interested in the book. Kollander talked to Rev. Zakrajsek and Bishop Rozman and neither of them blasted against Adamic as the American clergy were doing not so long ago.

"Ljubljana is just the same, perhaps changed some, but its reputation is as warm as ever," the traveler said. Rain which persisted to fall every day out of clear skies was the biggest disaster of the booming tourist season.

Kollander has hundreds of pictures of Yugoslav scenes and snapshots of relatives of Cleveland Slovenes. People are now coming to his office for them. He also brought back Yugoslav lace and embroidery, topping it off with a doll in the Slovene national costume which someone gave him in Ljubljana.

People are slowly getting poorer there, he says. But somehow—he can't explain it—there is less open discussion and less talk against the government.

While in Zagreb he also visited Miss Jeanette Perdan, Cleveland girl who settled there a few years ago. She lives in Zagreb's most exclusive hotel, the Esplanade, and soon after Kollander saw her she went on a motor trip thru Yugoslavia and Roumania with one of her American friends.

Kollander also witnessed the reception for "Miss Yugoslavia," the Cleveland Lillian Kuhar. He took several pictures of her receiving flowers at the Ljubljana station. He tells that she is planning to go to England to enroll at a university there.

STREET CORNER GOSSIP

Johnny Eriavc of Duluth, Minn., knocked out Nash Garrison of Ed. Bahorac Sept. 19... Ed. Bahorac Sept. 19... B. W. will miss his dynamite flesh, his fast end and tackle rushes and his knee action... Bill Simons, a member of the SYMO indoor squad, had short stop for the St. Paul's Lutheran baseball team which played the Chicago Stadium recently... Orel-Pioneer championship game held up an hour last Sunday because of the absence of umpire... the eleventh hour chase by Henle and "Vidj" Vidmar for the title saved the day... Henle made a Jimmy Meehan, Pioneer sports writer to Youngstown, Monday... the Rosenblums take the Amateur championship in two... final games... The Serbian basketball title hopes were stiff jolt when it was learned... Nick Lalich and Malokas, who to be main cogs in the Serbian... had enrolled at Ohio State... Lalich was an all scholar... star at East Tech when as a... joyed that same honor as a... of East High's five... Tony... of Carl Ave. intends to take up... engineering at Case in... ... Intends to have his... sports activities... With Hank... berg out of the Detroit line... Wednesday because of a Jewish... day, Frank Doljack, otherwise... fielder, played the first... He played without an error... one single to his credit... it appears that Frank is sure... get a slice of that World... money...

Subelj Concert

Many young people attended concert given Wednesday night at the Subelj, opera baritone at the Slovene National Home. The proceeds went to the fund for purchase of a painting by H. C. Prushek for the Ljubljana Art Museum.

Five encores, and applause couldn't be stopped even after he attested to the baritone's... The younger people were... enthused over his English... "Water Boy," "Figaro" and... of Seville" and the number... The Slovene musical comedy... Flowers from admirers filled the... after the first intermission. Miss Milavec accompanied on the piano.

Story Contest

A short story contest is being sponsored by the Holy Name Club of Titus parish, according to announcement in last week's issue of the publication. Only members of the club will be allowed to participate. Stories will be limited to 750 words. Three prizes will be given for the stories selected by the editorial board of the H. N. S. News. The winner's publication will appear in the December issue. The contest closes November 20.

Antoinette Studio

762 EAST 185 ST.
KEMORE 1166
John Bukovnik, Photographer
(Formerly at Slov. Nat'l Home)
You will be satisfied with our work. — Prices reasonable.

Orel Dance

SATURDAY, SEPTEMBER 22nd
ARCADIAN MELODY PILOTS
8 to 9
SLOVENE NATIONAL HOME
East 65th and St. Clair Ave.